

Nowy Sącz, 24... maja 2022 roku

Trybunał Konstytucyjny
al. Jana Chrystiana Szucha 12A
00-918 Warszawa

Skarżący: G D

SKARGA KONSTYTUCYJNA

Działając imieniem własnym, na podstawie art. 79 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 77 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 2393) wnoszę o stwierdzenie, że:

– § 1 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 marca 2018 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz.U. poz. 536) w zakresie w jakim przewidują, że wysokość wynagrodzenia kuratora ustanowionego dla strony w sprawie cywilnej, ustala się w kwocie nieprzekraczającej 40% stawek minimalnych za czynności radców prawnych określonych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 22⁵ ust. 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1870 i 2400 oraz z 2018 r. poz. 138), nie mniej niż 60 zł, a jej podwyższenie, lecz do kwoty nieprzekraczającej pełnej opłaty minimalnej, uzależnione jest od uwzględnienia przez Sąd orzekający przesłanek określonych w § 1 ust. 3 ww. rozporządzenia,

– jest niezgodny z art. 32 ust. 1 zd. 2 oraz art. 64 ust. 2 w zw. z art. 31 ust. 3, Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

* * *

W myśl art. 54 ust. 2 w zw. z art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym, wnoszę o zwrot kosztów postępowania według norm przepisanych.

* * *

Wnoszę o zwrócenie się do Sądu Okręgowego w N – na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym – o przedstawienie akt postępowania o sygn. (sygn. akt SA w K :), które to postępowanie wiąże się z niniejszą skargą.

* * *

Kwestionowane przepisy rozporządzenia na podstawie których sąd orzekł ostatecznie o wolnościach lub prawach albo obowiązkach skarżącego określonych w Konstytucji i w stosunku do których skarżący domaga się stwierdzenia niezgodności z Konstytucją:

§ 1 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 marca 2018 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz.U. poz. 536) w zakresie w jakim przewidują, że wysokość wynagrodzenia kuratora ustanowionego dla strony w sprawie cywilnej, ustala się w kwocie nieprzekraczającej 40% stawek minimalnych za czynności radców prawnych określonych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 22⁵ ust. 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1870 i 2400 oraz z 2018 r. poz. 138), nie mniej niż 60 zł, a jej podwyższenie, lecz do kwoty nieprzekraczającej pełnej opłaty minimalnej, uzależnione jest od uwzględnienia przez Sąd orzekający przesłanek określonych w § 1 ust. 3 ww. rozporządzenia.

Naruszone konstytucyjne prawa skarżącego i sposób naruszenia:

Na skutek obowiązywania zakwestionowanych przepisów doszło do wydania wyroków w których, w odniesieniu do skarżącego naruszone zostały zasady:

- 1) równości wobec prawa (art. 32 ust. 1 zd. 2 Konstytucji) poprzez przyznanie skarżącemu (radcy prawnemu) wynagrodzenia za pełnienie funkcji kuratora pozwanego nieznanego z miejsca pobytu przed sądami obu instancji w łącznej kwocie zł brutto, która stanowiła ok wynagrodzenia pełnomocnika powoda (radcy prawnego) za obie instancje (), które zostało

zasądzone od pozwanego, podczas gdy sytuacja procesowa reprezentantów procesowych stron była taka sama, a nakład pracy skarżącego jako kuratora był nie tylko taki sam jak pełnomocnika powoda, ale nawet większy, ponieważ poza udziałem w rozprawie, podejmował on działania zmierzające do ustalenia aktualnego miejsca pobytu pozwanego;

- 2) ochrony praw majątkowych (art. 64 ust. 2 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji) w postaci prawa do pełnego wynagrodzenia (w stawce minimalnej należnej profesjonalnemu pełnomocnikowi za reprezentację procesową) poprzez wprowadzenie w drodze norm podustawowych regulacji obniżających co do zasady to wynagrodzenie do kwoty nie większej niż 40% stawki minimalnej i uzależnienie przyznania wynagrodzenia w większej wysokości (ale nie większej niż 100% stawki minimalnej) od spełnienia dodatkowych nieostrych kryteriów, które w odniesieniu do radcy prawnego z wyboru uzasadniałyby przyznanie mu wynagrodzenia w stawce powyżej minimalnej, ale nie większej niż jej sześciokrotność, co także wskazuje na ruszenie zasady równości wobec prawa podmiotów podobnych (art. 32 ust. 1 zd. 2 Konstytucji);
- 3) ochrony wynagrodzenia (art. 64 ust. 2 Konstytucji) poprzez przyznanie skarżącemu (radcy prawnemu) wynagrodzenia za pełnienie funkcji kuratora pozwanego nieznanego z miejsca pobytu za postępowanie pierwszoinstancyjne w wysokości ok. stawki wynagrodzenia należnego radcy prawnemu z wyboru, a za postępowanie apelacyjne w wysokości tej stawki, w sytuacji gdy jego nakład pracy i zakres obowiązków odpowiada (a nawet był większy z uwagi na obowiązek poszukiwania pozwanego) nakładowi pracy i zakresowi obowiązków radcy prawnego ustanowionego z wyboru.

Stan faktyczny:

- W dniu lipca 2019 r. do Sądu Okręgowego w N wpłynął pozew nadany przez P S.A. w W przeciwko S M i B B . W pozwie powód domagał się wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym w którym Sąd zasądzi od pozwanych solidarnie kwotę zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, z ograniczeniem odpowiedzialności pozwanych do udziałów we własności nieruchomości objętej . Powód domagał się także zasądzenia od pozwanych zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z opłatą skarbową od dokumentu pełnomocnictwa. Na wypadek wniesienia zarzutów przez pozwanych, powód domagał się utrzymania nakazu zapłaty w mocy i zasądzenia od pozwanych zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z opłatą skarbową od dokumentu pełnomocnictwa. Jako podstawę faktyczną roszczenia, powód wskazał umowę kredytu zabezpieczoną hipotecznie. Umowę tę zawarła m.in. R M , po której

pozwani () odziedziczyli spadek w częściach po ½. Na podstawie dziedziczenia nabyli oni nieruchomości na której ustanowione zostały hipoteki zabezpieczające udzielony przez powoda kredyt.

- W dniu sierpnia 2019 r. Sąd Okręgowy w N wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym (sygn. akt) w którym nakazał pozwanym S M i B B , aby zapłacili solidarnie na rzecz powoda P S.A. w W kwotę z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia lipca 2019 r. do dnia zapłaty, zastrzegając pozwanym prawo powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie ich odpowiedzialności do udziałów we własności nieruchomości objętej księgą wieczystą oraz kwotę zł tytułem kosztów procesu, w tym kwotę zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu zapłaty albo wnieśli w tym terminie zarzuty.
- Powyższy nakaz zapłaty skutecznie został doręczony pozwanemu S M , który nie wniósł od niego zarzutów i w efekcie orzeczenie to stało się w stosunku do niego prawomocne. Jeśli natomiast chodzi o pozwanego B B , to próby doręczenia mu nakazu zapłaty nie były skuteczne i dlatego na wniosek powoda, zarządzeniem z dnia maja 2020 r., dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego B B ustanowiony został kurator w osobie radcy prawnego G D (skarżącego). Zarządzenie to zostało doręczone kuratorowi w dniu maja 2020 r.
- W dniu czerwca 2020 r. kuratorowi doręczony został odpis pozwu wraz z odpisem nakazu zapłaty z dnia sierpnia 2019 r.
- W związku z otwarciem terminu do skutecznego złożenia zarzutów, pozwany B B działając przez kuratora, wniósł zarzuty od nakazu zapłaty w których domagał się uchylecia nakazu zapłaty i oddalenia powództwa. Nadto kurator (skarżący) wniósł o przyznanie mu wynagrodzenia w stawce minimalnej za czynności radcy prawnego ustanowionego z wyboru (z uwagi na nakład pracy i wartość przedmiotu sporu) powiększonego o kwotę podatku od towarów i usług.
- W dniu czerwca 2020 r. powód nadał pismo stanowiące odpowiedź na zarzuty pozwanego od nakazu zapłaty. W piśmie tym powód podtrzymał w całości swoje żądanie.
- W dniu lipca 2020 r. pozwany B B działając przez kuratora złożył pismo przygotowawcze w którym odniósł się do twierdzeń zawartych w piśmie powoda z dnia czerwca 2020 r.
- W piśmie z dnia lipca 2020 r. powód oświadczył, że podtrzymuje wszelkie twierdzenia i dowody.
- Na rozprawie w dniu września 2020 r. pełnomocnik powoda nie stawił się, natomiast w imieniu pozwanego stawił się kurator, który podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko.

- W dniu września 2020 r. Sąd Okręgowy w N wydał wyrok w sprawie o sygn. akt w którym:

 - uchylił nakaz zapłaty z dnia sierpnia 2019 r. sygn. akt w stosunku do B B (pkt I),
 - zasądził od B B na rzecz P S.A. w W kwotę zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia lipca 2019 r. do dnia zapłaty, przy czym:
 - zastrzegł pozwanemu prawo powoływania się w trakcie egzekucji na ograniczenie jego odpowiedzialności za kwotę zł do udziału w części w nieruchomości objętej księgą wieczystą i do wysokości hipoteki zwykłej w kwocie zł,
 - zastrzegł pozwanemu prawo powoływania się w trakcie egzekucji na ograniczenie jego odpowiedzialności za kwotę zł z tytułu należności ubocznych do udziału w części w nieruchomości objętej księgą wieczystą i do wysokości hipoteki kaucyjnej w kwocie zł,
 - ta sama kwota została zasądzona na rzecz powoda od pozwanego S M prawomocnym nakazem zapłaty z sierpnia 2019 r. sygn. akt a zapłata tej kwoty przez jednego z pozwanych zwalnia drugiego z obowiązku zapłaty wobec powoda (pkt II),
 - zasądził od pozwanego B B na rzecz powoda P S.A. w W kwotę zł tytułem zwrotu kosztów procesu, przy czym zapłata kwoty zł przez jednego z pozwanych zwalnia drugiego z obowiązku zwrotu powodowi kosztów procesu do tej wysokości (pkt III),
 - przyznał radcy prawnemu G D wynagrodzenie za występowanie w sprawie w charakterze kuratora procesowego B B w kwocie zł (pkt IV).
- W uzasadnieniu wyroku z dnia września 2020 r., sporządzonym na wniosek pozwanego, Sąd Okręgowy w N wskazał, że przyznał kuratorowi pozwanego wynagrodzenie w wysokości stawki określonej w § 2 pkt 8 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych tj. zgodnie z § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 marca 2018 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej. Jednocześnie Sąd Okręgowy wskazał, że na zasądzone od pozwanego na rzecz powoda koszty procesu składa się m.in. kwota zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego. W toku sprawy powoda reprezentował bowiem profesjonalny pełnomocnik – radca prawny ustanowiony z wyboru.
- Imieniem pozwanego B B, powyższy wyrok zaskarżył reprezentujący go kurator, który w apelacji do Sądu Apelacyjnego w K domagał się zmiany orzeczenia Sądu I instancji w zakresie pkt II–IV poprzez: oddalenie powództwa wobec pozwanego B B oraz przyznanie

kuratorowi pozwanego wynagrodzenia za I instancję w pełnej stawce minimalnej należnej radcy prawnemu ustanowionemu z wyboru powiększonego o podatek od towarów i usług. Ponadto w apelacji zawarty został wniosek o przyznanie wynagrodzenia należnego kuratorowi pozwanego nieznanego z miejsca pobytu za postępowanie odwoławcze w pełnej stawce minimalnej należnej radcy prawnemu ustanowionemu z wyboru powiększonego o podatek od towarów i usług.

- W odpowiedzi na powyższą apelację, powód wniósł o jej oddalenie w całości i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.
- W dniach listopada 2021 r. i lutego 2022 r. kurator pozwanego nadał do Sądu Apelacyjnego pisma w których wskazał kolejno na uchwały Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2021 r. (sygn. akt III CZP 68/20) oraz z dnia 21 stycznia 2022 r. (sygn. akt III CZP 37/22).
- Na posiedzeniu niejawnym w dniu marca 2022 r. Sąd Apelacyjny w K wydał wyrok (sygn. akt I ACa) w którym:
 - zmienił wyrok Sądu Okręgowego w N z dnia września 2020 r. (sygn. akt w ten sposób, że wskazaną w punkcie IV kwotę zł podwyższył do zł (pkt 1);
 - oddalił apelację w pozostałym zakresie (pkt 2);
 - zasądził od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę zł tytułem kosztów postępowania apelacyjnego (pkt 3);
 - przyznał od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w N na rzecz radcy prawnego G D kwotę zł, tytułem wynagrodzenia kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego (pkt 4);
 - nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w N kwotę zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych (pkt 5).
- Odpis powyższego wyroku Sądu Apelacyjnego w K został doręczony kuratorowi pozwanego (skarżącemu) w dniu 14 kwietnia 2022 r. Żadna ze stron nie złożyła wniosku o uzasadnienie tego wyroku.

Uzasadnienie zarzutu niezgodności kwestionowanych przepisów rozporządzenia ze wskazanymi konstytucyjnymi prawami skarżącego, z powołaniem argumentów i dowodów na poparcie tego zarzutu:

Zgodnie z art. 143 i 144 § 1 zd. 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1805 ze zm.; dalej jako: KPC) w postępowaniu cywilnym dla strony której miejsce pobytu nie jest znane, a zachodzi potrzeba doręczenia jej odpisu pozwu lub innego pisma wywołującego potrzebę podjęcia obrony jej praw, przewodniczący ustanowi kuratora. Warunkiem ustanowienia kuratora w procesie jest złożenie wniosku w tym przedmiocie oraz uprawdopodobnienie przez wnioskodawcę, że miejsce pobytu strony nie jest znane.

W sprawach o roszczenia alimentacyjne, jak również w sprawach o ustalenie pochodzenia dziecka i o związane z tym roszczenia, przewodniczący przed ustanowieniem kuratora przeprowadzi stosowne dochodzenie w celu ustalenia miejsca zamieszkania lub pobytu pozwanego (art. 144 § 1 zd. 2 KPC).

Złożenie wniosku o ustanowienie kuratora co do zasady wiąże się z koniecznością uiszczenia zaliczki na wynagrodzenie i zwrot kosztów poniesionych przez kuratora (art. 130⁴ KPC w zw. z art. 5 ust. 1 pkt 3 KSCU).

Kwestię wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej reguluje rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 marca 2018 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz.U. poz. 536). Rozporządzenie to weszło w życie w dniu 15 marca 2018 r. i zastąpiło rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 listopada 2013 r. o tym samym tytule. W stosunku do poprzedniego rozporządzenia, obecnie obowiązujące wprowadziło dwie zasadnicze zmiany.

Pierwsza zmiana polegała na tym, że o ile poprzednio wynagrodzenie kuratora nie mogło przekraczać przepisanych stawek adwokackich albo radcowskich, o tyle na gruncie rozporządzenia z dnia 15 marca 2018 r. co do zasady nie może przekraczać 40% tych stawek. Przyznanie wynagrodzenie w kwocie wyższej, ale nieprzekraczającej stawek minimalnych jest możliwe jeżeli uzasadnia to:

- 1) nakład pracy kuratora, w szczególności czas poświęcony na przygotowanie się do działania w postępowaniu, liczba stawiennictw w sądzie, w tym na rozprawach i posiedzeniach, czynności podjęte w sprawie;
- 2) wartość przedmiotu sporu;
- 3) stopień zawichości sprawy.

Druga zmiana polegała na niewprowadzeniu (pominięciu) do rozporządzenia z dnia 9 marca 2018 r. przepisu dotychczas obowiązującego, a przewidującego że wynagrodzenie kuratora będącego podatnikiem obowiązującym do rozliczenia podatku od towarów i usług podwyższa się o kwotę podatku od towarów i usług, określoną zgodnie ze stawką tego podatku obowiązującą w dniu orzekania o wynagrodzeniu.

W oparciu o przepisy powyższego rozporządzenia w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawych (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 265), w odniesieniu do skarżącego orzeczono o należnym mu wynagrodzeniu za pełnienie funkcji kuratora pozwanego nieznanego z miejsca pobytu. W tym miejscu wskazać należy, że przed zajęciem stanowiska procesowego (a ponadto także w trakcie procesu) skarżący podejmowały próby ustalenia miejsca pobytu pozwanego, które jednak nie odniosły pozytywnego skutku. W efekcie skarżący w celu ochrony praw pozwanego podjął się jego aktywnej reprezentacji procesowej w ramach której po doręczeniu mu samego tylko zarządzenia o ustanowieniu go kuratorem: zapoznał się z aktami i wykonał ich fotokopię, złożył zarzuty od nakazu zapłaty, złożył wniosek o doręczenie nakazu zapłaty celem skutecznego otwarcia terminu do złożenia zarzutów, złożył skutecznie zarzuty, wniósł pismo przygotowawcze, stawiał się na rozprawie, złożył wniosek

o uzasadnienie wyroku, wniósł apelację, a nadto w toku postępowania odwoławczego złożył dwa pisma wskazujące na uchwały Sądu Najwyższego rozstrzygające problem prawny, na który skarżący wskazywał w toku procesu.

Za powyższą pracę skarżącemu przyznane zostało wynagrodzenie w kwocie zł za pierwszą instancję (po podwyższeniu z kwoty zł przez Sąd Apelacyjny w K na skutek apelacji) oraz w kwocie zł za drugą instancję. Jednocześnie w związku z reprezentacją powoda przez radcę prawnego, Sądy orzekły o zwrocie jego wynagrodzenia w kwocie zł za pierwszą instancję oraz w kwocie zł za postępowanie odwoławcze. Łączne wynagrodzenie przyznane skarżącemu wynosiło więc ok. łącznego wynagrodzenia pełnomocnika powoda, a tymczasem posiadają oni takie same kwalifikacje, wykonują ten sam zawód (radcy prawnego), podlegają tym samym normom deontologicznym, a przede wszystkim w toku postępowania sądowego ich zadania były takie same (profesjonalne zastępstwo prawne obwarowane sankcją dyscyplinarną). Ponadto, jak już wyżej zostało wspomniane, skarżący miał za zadanie poszukiwać pozwanego, a jeśli chodzi o dokonane czynności procesowe to ilościowo wykonał ich więcej niż pełnomocnik powoda, ponieważ wziął czynny udział w rozprawie i złożył większą ilość pism w sprawie. Pomimo tych czynników, w oparciu o kwestionowane konstytucyjnie przepisy, Sądy dokonały różnicowania wynagrodzenia należnego podmiotom podobnym i w efekcie skarżącemu przyznały wynagrodzenie o ponad połowę niższe w stosunku do powoda reprezentowanego przez radcę prawnego.

W ocenie skarżącego powyższe dowodzi, że zaskarżona regulacja narusza wyrażoną w art. 32 ust. 1 zd. 2 Konstytucji zasadę równości wobec prawa. Z zasady tej wynika nakaz jednakowego traktowania podmiotów prawa w obrębie określonej klasy (kategorii). Dopełnieniem tejże jest zakaz dyskryminacji, z jakiegokolwiek przyczyny, w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym (art. 32 ust. 2 Konstytucji) (wyrok TK z dnia 23 kwietnia 2020 r., sygn. akt SK 66/19; Dz.U. poz. 769). Kurator ustanowiony na mocy zarządzenia Przewodniczącego Sądu, obowiązany jest, jeśli nie uda mu się skutecznie ustalić miejsca pobytu strony, podjąć się obrony procesowej strony. Jego sytuacja staje się więc tożsama do sytuacji pełnomocnika procesowego strony. Zatem przejawem nierównego traktowania jest określenie, że co do zasady należne kuratorowi wynagrodzenie nie może przekroczyć 40% stawki minimalnej radcy prawnego. W ocenie skarżącego zakwestionowana regulacja, aby nie naruszała prawa do równego traktowania przez władze publiczne winna stanowić przykładowo, że co do zasady wynagrodzenie kuratora, zwłaszcza gdy jest nim radca prawny albo adwokat, odpowiada stawce minimalnej należnej radcy prawnemu albo adwokatowi ustanowionemu z wyboru. Takie założenie nie naruszałoby delegacji ustawowej zawartej w art. 9 pkt 3 KSCU, ponieważ w ocenie skarżącego, prawodawca mógłby – z poszanowaniem zasady niedyskryminacji – różnicować wynagrodzenie kuratora, który jeszcze przed zajęciem stanowiska procesowego ustalił skutecznie miejsce pobytu strony dla której został ustanowiony i w związku z tym został zwolniony z pełnienia powierzonej funkcji, od wynagrodzenia kuratora, który wobec nieskuteczności działań poszukiwawczych podjął się reprezentacji procesowej zastępowanej strony. Jednocześnie w ramach obowiązku wypełnienia delegacji

ustawowej, prawodawca mógłby wprowadzić regulację umożliwiającą przyznanie kuratorom wynagrodzenia w stawce przewyższającej stawkę minimalną, analogicznie do rozwiązania zawartego m.in. w § 15 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawych. W tym miejscu należy zwrócić uwagę na kolejną nierówność, która ujawniła się na kanwie przedmiotowej sprawy. Mianowicie spełnienie podobnych kryteriów podmiotom podobnym nie daje podobnych praw. Otóż okoliczności zawarte w przywołanym § 15 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. uzasadniają podwyższenie wynagrodzenia radcy prawnego do sześciokrotności stawki, natomiast podobne okoliczności zawarte w § 1 ust. 3 rozporządzenia z dnia 9 marca 2018 r. uzasadniają przyznanie kuratorowi wynagrodzenia co najwyżej do wysokości pełnej stawki minimalnej należnej radcy prawnemu. Inna nierówność, którą wypukliła przedmiotowa sprawa polegała na tym, że na gruncie rozporządzenia z dnia 9 marca 2018 r. wynagrodzenie kuratora za postępowanie odwoławcze, wobec rozpoznania apelacji na posiedzeniu niejawnym, nie mogło przekroczyć 40% stawki minimalnej i na tej podstawie Sąd Apelacyjny w K przyznał skarżącemu kwotę zł stanowiącą stawki minimalnej. Jednocześnie jednak brak rozprawy i rozpoznanie apelacji na posiedzeniu niejawnym nie stanowiły podstawy do orzeczenia o wynagrodzeniu pełnomocnika powoda poniżej stawki minimalnej i na tej podstawie w wyroku z dnia marca 2022 r. zasądzona została kwota zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Zakwestionowane przepisy naruszają także zasadę ochrony własności i innych praw majątkowych w postaci wynagrodzenia za wykonaną pracę o której mowa w art. 64 ust. 2 Konstytucji.

Jak wskazuje się w doktrynie, art. 64 ust. 2 Konstytucji powinien być interpretowany i stosowany w bliskim związku z art. 32 Konstytucji, ponieważ zapewnienie równej dla wszystkich ochrony prawnej jest elementem równego traktowania przez władze publiczne (zob. L. Garlicki, komentarz do art. 64 Konstytucji, [w:] *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, red. L. Garlicki, Warszawa 1999–2007, s. 16). W świetle orzecznictwa Trybunału, odstępianie od równego traktowania osób wykazujących cechy relewantne może bez naruszenia konstytucyjnych zasad nastąpić tylko wyjątkowo i gdy znajduje przekonujące uzasadnienie w innych chronionych konstytucyjnie wartościach (wyr. TK z 24 lutego 2010 r., sygn. akt K 6/09, OTK-A 2010, Nr 2, poz. 15; orzeczenie TK z dnia 23 października 1995 r., sygn. akt K 4/95, OTK 1995, Nr 2, poz. 11). W ocenie skarżącego brak jest innych konstytucyjnie chronionych wartości, które zezwalałyby na odmienne (mniej korzystne) traktowanie kuratorów jeśli chodzi o ich wynagradzanie.

W kontekście przywołanej zasady ochrony praw majątkowych podnieść należy, że do ograniczenia praw skarżącego doszło w drodze norm podustawowych, które – jak już wcześniej wskazano – co do zasady obniżyły jego wynagrodzenie do kwoty nie większej niż 40% stawki minimalnej należnej radcy prawnemu ustanowionemu z wyboru. Jednocześnie prawodawca wprowadził kryteria, które z uwagi na ich nieostrość pozwalają władzy publicznej (Sądom) dokonywać swobodnej oceny, sprawiając, że osoba pełniąca funkcje kuratora nie ma pewności co do wysokości

wynagrodzenia które otrzyma za swoją pracę. Przykładem takiego braku pewności co do należnego prawa jest przedmiotowa sprawa w której pomimo (w ocenie skarżącego) zaistnienia okoliczności z § 1 ust. 3 rozporządzenia z dnia 9 marca 2018 r., skarżącemu za postępowanie w pierwszej instancji najpierw przyznane zostało wynagrodzenie odpowiadające 40% stawki minimalnej, a na skutek apelacji zostało podwyższone ale tylko do ok. stawki minimalnej. Natomiast za postępowania apelacyjne przyznane zostało wynagrodzenie w wysokości stawki minimalnej i jednocześnie skarżący na gruncie obowiązujących przepisów pozbawiony został prawa do zaskarżenia tego rozstrzygnięcia. Co więcej wynagrodzenie to stanowiło kwotę brutto od której skarżący obowiązany był odprowadzić należny podatek VAT. Jego realne wynagrodzenie netto było więc znacznie niższe.

Z przywołanych powyżej okoliczności wynika, że wprowadzony system regulacji wynagrodzeń kuratorów w sprawach cywilnych, w ramach którego pozostawiono władzy publicznej (Sądom) bardzo dużą swobodę w zakresie „widełek płacowych” (od 60 zł do 40% stawki minimalnej) oraz wprowadzono normy bardzo nieostre warunkujące podwyższenie tego wynagrodzenia, bez jednoczesnego wprowadzenia przepisów gwarantujących minimalne wynagrodzenie i zapewniających jego ochronę, narusza konstytucyjną zasadę ochrony praw majątkowych i to wobec podmiotów, które działają z polecenia władzy publicznej i podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za nienależyte wykonywanie obowiązków.

Podsumowując, w ocenie skarżącego, zakwestionowane przepisy nawet jeśli przyjąć, że wypełniają delegację ustawową, to jednak czynią to przy naruszeniu konstytucyjnej zasady równości i ochrony praw majątkowych. Tymczasem jest oczywiste, że ustawa nigdy nie może być interpretowana jako dająca upoważnienie do wprowadzenia regulacji naruszających normy wyższego rzędu. W konsekwencji przy wykonywaniu upoważnienia do wydania aktu niższej rangi poszukiwać należy takiego kierunku regulacji wykonawczej, który umożliwi – przy respektowaniu celu, któremu ma ona służyć – zachowanie zgodności z przepisami wyższego rzędu (wyrok TK z dnia 23 kwietnia 2020 r., sygn. akt SK 66/19; Dz.U. poz. 769).

Mając powyższe na uwadze, wnoszę jak na wstępie.

* * *

Odpis wyroku Sądu Apelacyjnego w K z dnia marca 2022 r. (sygn. akt) został doręczony skarżącemu w dniu 14 kwietnia 2022 r. Żadna ze stron nie składała wniosku o uzasadnienie tego wyroku.

Dowód:

- 1) kopia koperty w której doręczono odpis wyroku;
- 2) kopia pisma przewodniego SA w K z dnia marca 2022 r.;
- 3) wydruk historii śledzenia przesyłki z odpisem wyroku.

* * *

Wyrok Sądu Apelacyjnego w K z dnia marca 2022 r. (sygn. akt) jest prawomocny, a od zawartego w nim rozstrzygnięcia w przedmiocie wynagrodzenia kuratora za postępowanie odwoławcze, skarżącemu nie przysługiwało zażalenie (art. 394² § 1 i 1¹ KPC).

Na dzień wniesienia niniejszej skargi – według wiedzy skarżącego – nie został złożony nadzwyczajny środek zaskarżenia od ww. wyroku.

RADCA PRAWNY
G D

Załączniki:

1. kopia uchwały OIRP w K o wpisie na listę radców prawnych;
2. odpis nakazu zapłaty z dnia sierpnia 2019 r., ;
3. odpis wyroku SO w N z dnia września 2022 r. ;
4. uzasadnienie wyroku SO w N z dnia września 2022 r.
5. odpis wyroku SA w K z dnia marca 2022 r., ;
6. kopia koperty w której doręczono odpis ww. wyroku SA w K ;
7. kopia pisma przewodniego SA w K z dnia marca 2022 r.;
8. wydruk historii śledzenia przesyłki z odpisem wyroku SA w K ;
9. odpis skargi w 5 egz.